

שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל

בס"ד, שב"ק פרשת קרח כ"ג סיון תשע"א | גליון 457

דברי הימים

חודש תמוז

אחר חודש סיוון שמזלנו תאומים, בו קיבלנו שתי לוחות תאומות, מגיע חודש תמוז שמזלו סרטן. הסרטן שייך לחודשים של יסוד המים: סע"ד, סרטן, עקרב, דגים. חודשים תמוז אב נקראים חודשי העיניים כיוון שהם מכוונים כנגד העיניים, בהם נאמר "עיני עיני ירדה מים" בחורבן בית המקדש. המים הלא המה הדמעות, יש דמעות שמחה שמאירות ודמעות תוגה שמחשיכות. כשהעיניים נופלות, באות הדמעות המחשיכות את העולם ח"ו. אחרי שקיבלנו את התורה בחודש סיוון, מגיע חודש תמוז שנברא מן האות ח"ת, בה נברא גם כוח הראיה, ואז אנו מקבלים עיניים להתבונן בתורה. בתורה יש מימנים ומשמאילים. זכה נעשית לו סם החיים, לא זכה נעשית לו סם המוות. עין טובה מול עין רעה ח"ו. הצדיקים זוכים בחודש תמוז לעיניים טובות, עיניים של שמחה מפיקודי ה' ישרים משמחי לב, ואילו הרשעים באים לעצבות וגועים בבכיה, כנרמז בכתוב: "נשים מבכות את התמוז". וכפי שכבר כתב בזוהר, כי כשישראל שרויים בכמה עינוגים ושמחה ביום השבת, גורמים שהשפחה הרעה הולכה בחשכה ורעבון ושוקעת בבכי ומספד.

עקב החום המכה בימים אלו, גם סרטני המים מתרבים. מזל תמוז סרטן הוא גם רמז לכך שהאדם מקמוץ מן החורים ומן הסדקים כסרטן. ה' ישפיע לנו דמעות אושר וגיל ממזל תמוז.

מדברי מו"ד ועט"ד רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א

חכמה ופקחות

עוד אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקחינה, כי אם איש בעונו ימות"?...! החכמת, מלכי הרם! נענה השועל, היכן הייתה חכמה זו מקודם?!

הפיקח מסמן את מטרותיו ואחר מגייס את כישוריו לסלול לעברם את דרכו. כך הוא מבין רק את מה שהוא מעוניין להבין ואת היתר הוא משאיר לאחרים. האריה היה פיקח ושמח שהפסוק שבפי השועל מתאים למטרותיו. רק מאוחר, הבין שהדבר לא יתכן.

הפקח והחכם ניצבים בפני גדר העומדת בדרכם. הפקח מזהה במהירות את הזיזים הבולטים ובדילוגים זהירים מתייצב בעבר השני. החכם, רואה גם רואה את הזיזים, אך רואה גם דברים נוספים. אפשרות למשל שהקפיצה תיכשל ותסתיים בנפילה מבישה ברשות הרבים... לכן הוא מעדיף להאריך את דרכו ולא להסתכן.

קרח היה פקח וראה חלקיקי דברים. שושלת גדולה יוצאת הימנו. בהחלט מתאים לתוכניות. אם היה חכם, היה מסתכל עוד מעט קדימה. אז היה נמנע מכל המחלוקת וחושך מעצמו את העונש הקשה.

פעמים שהפקחות משחדת. היא קוראת להסתכל לטווח הקצר ולהתקדם. התבוסה כמובן לא מאחרת לבוא. רק החכמה תחיה בעליה.

'וקורח שפיקח היה, מה ראה לשטות זו? עינו הטעתו! ראה שלשלת גדולה יוצאת ממנו... אמור בשבילו אני נמלט... ולא ראה יפה, לפי שבניו עשו תשובה ומשה היה רואה'.

מה החילוק בין 'חכם' ל'פקח'?

השועל פגש פעם את האריה מלך החיות, והנה ריח רע נודף מפיו. הוא הבין שהאריה רעב מאוד ופתח פיו בחכמה: מלכי הרם! מה בצע כי תטרוף שועל דל וצמוק... בא ואראה לך אדם שמן שתוכל לשבוע ממנו ימים רבים!

קונן האריה: הן כתוב בתורה "ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש, מיד כל חיה אדרשנו", אני עלול להיענש אם אטרוף אדם. מה פתאום! טען השועל. באותה תורה כתוב: "פוקד אבות על בנים", אם תחטא, ילקו בניך. שמח האריה וצעד בעקבות השועל שגילה לו דמות אדם בין העצים. האריה השמיע שאגה אדירה ופרץ בדהרה לעבר האיש, אבל האיש היה צייד ובין רגע הסתבך האריה ברשתו הפרושה... בכה האריה: למה נענשתי, הן לא עשיתי כלום?! נכון! נענה השועל, אבל אביך חטא ואתה לוקה בגינו, כמאמר הכתוב "פוקד עוון אבות על בנים". האריה לא נרגע: הייתכן כי מי שחטא לא יענשו ובניו יענשו בגינו?! הלא הכתוב אומר: "בימים ההם לא יאמרו

השיעור השבועי מהאדמו"ר רבי יאשיהו פינטו שליט"א

יתקיים בימי חמישי בשעה 21:00 בהיכל ישיבת שובה ישראל רח' שבט בנימין 34, רובע י"ב, אשדוד. פרטים נוספים בטל: 08-8679897

ניתן לקבל את העלון במייל מידי שבוע, לאחר הרשמה במייל: info@shoovaisrael.com
כמו כן ניתן לקבל במייל את דבר התורה היומי מהאדמו"ר רבי יאשיהו פינטו שליט"א
לאחר הרשמה במייל: info@shoovaisrael.com

ר"ת	יציאת השבת	כניסת השבת	
21:05	20:30	19:13	ירושלים
21:02	20:33	19:29	ת"א אשדוד
21:03	20:34	19:21	חיפה
21:00	20:30	19:26	ב"ש

רגשנות

התופעה חוזרת על עצמה שוב ושוב. ילד הפלא המקסים שכה פרח והתקדם בשנה החולפת, פשוט מסרב ללכת לתלמוד תורה. הוא מוצא לעצמו תירוצים שונים להישאר בבית, וכשהוא הולך סוף סוף, זהו מחוסר ברירה. ההסבר כי הילד אינו מסתדר עם המחנך, נשלל, נוכח ההצלחה הבלתי נשכחת שהייתה לאחיו הגדול אצל אותו מחנך עצמו. מה בכל זאת?

בגיל צעיר ממש, כבר ניתן להבחין בשוני המהותי שבין הטיפוסים הרגשניים לשכליים. בעוד השכליים מונחים מכוח ההיגיון שבכל דבר ודבר, לרגשנים מערכת בעלת תחושות עמוקות, הבוחנת כל דבר מן הפן הרגשי שלו. השכליים אוהבים שיטות, מעריצים משטר וממעטים לבכות. הילד הרגשי, חייב למצוא עם המחנך שלו ערוץ תקשורת חם ומלבב. במילים אחרות: הוא מוכרח לאהוב אותו. אם המחנך הוא אדם שכלי שאינו מקרין אמפטיה ואינו ער לרגשות, הילד הרגשי עלול לחוש נורא במחיצתו.

החברה המודרנית נוהגת להביע זלזול לרגשנות. היא אוהבת להעריך שכליים שהם בדרך כלל נמרצים ודבקים במטרותיהם. בלא משימ, השכליות הזו הופכת לגלגל דורסני המוחץ תחתיו נפשות יקרות ורגשיות, שכדי להפוך לשכליות, עליהן להיוולד שוב. גם הורים שכליים, עלולים ליפול במשוכה הזו ולדכא את רגשותו של ילדם באמצעות משפטים שכליים אופייניים: מה יעזור לבכות?! או: מה ההתפנקות הזו?! כמובן שהטפות מסוג זה לא יובילו לאף מקום.

כאשר מתברר שהילד הרגשי סובל מן הישיבה בכיתתו של המחנך השכלי, על ההורים לחשוב בשיא הרצינות על שינוי מסגרת. העברה לכיתה מגבילה או החלפת תלמוד תורה. מובן שישנם ילדים רגישים שבמאמץ מסוים יוכלו להגביר את ההיגיון על הרגש ולשרוד את השנה, אך אין ספק שלאחוזים מסוימים באוכלוסיה הדבר בלתי אפשרי. גם מנהלים חינוכיים בתלמודי תורה אמורים לתת את הדעת על כך, שלצד כישוריו החינוכיים והרטוריים של המלמד, הוא יהיה גם סבלן וסימפטי מספיק שילדים בעלי רגישות גבוהה ירגישו בנוח לצידו ויוכלו ללמוד ולהתקדם.

סוד אחד

"לכן אתה וכל עדתך הנועדים על ה'" (ט"ז, י"א)

הלא קורח לא הודה בכך שהכהונה ניתנה מתנה לאהרן על פי ה' והתרעם על הבחירה שהייתה לדעתו בידי משה. ואיך אמו לו משה 'אתה וכל עדתך הנועדים על ה', כאילו קרא תגר על הקב"ה?

אך הנה אמרו במדרש (תנחומא קרח ה'): אמר להם (משה): בדרכי עו"ם יש נימוסים הרבה ואין כולם מתקבצין בבית אחד... ואנו, אין לנו אלא ה' אחד ותורה אחת ומשפט אחד ומזבח אחד וכהן גדול אחד, ובית המקדש אחד, ואתם ר"נ איש מבקשים כהונה גדולה!?

אחדות ישראל ואמונתם בא"ל אחד, מוחייבת תורה אחת, משפט אחד וכו', כהן גדול אחד ובית אחד! האחדות האמיתית נותרת כזו לנצח ולא הופכת לרבים. רק אומות העולם הרחוקים מן האמונה התמימה, להם יש כמרים הרבה ונימוסים הרבה וגם אינם מתקבצים בבית אחד. ברגע שאתה מבקש להכתיר מאתיים וחמישיים כוהנים גדולים, אין זאת אלא כי נטית מעל האמונה הפשוטה ורוח אחרת הייתה עמך, לכן אתה וכל עדתך הנועדים על ה' בוודאי.

(כסף נבחר)

ברמראות

וייקח קורח וגו' (ט"ז, א')

הבעל שם טוב פירש בפסוק "על מה שווא בראת כל בני אדם", רמז לזמן שהיה משה רבינו עושה נפלאות גדולות ועצומות. בא יצר הרע בטרונגיה אל השי"ת: אם העמדת איש כזה המשדד מערכות תבל, "על מה שווא בראת", למה בראת את יצר הרע הנקרא 'שווא'?! הן מי פתי לסור אחר דבריו כשמנגד ניצב איש אלוקים קדוש אשר יגזור אומר ויקם?! אמר לו הקדוש ברול הוא: "כל בני אדם", אעמיד כנגדו אנשים רשעים כאלה הנראים כלפי חוץ ככל בני אדם הצדיקים והם יהיו מסיתים ומדיחים ר"ל.

וכן הוא טרם ירידת כל נשמת צדיק אמת לעולם, שהסטרא אחרת נזעקת 'על מה שווא בראת', והקב"ה מוריד כנגדה נשמת אדם הנראה כצדיק ובמסתרים מדיח אנשים מדרך הישר. ועל זה אמר הכתוב: "שומר נפשות חסידיו, מיד רשעים יצילם", שהקב"ה יציל את החסידים הדבקים בדרכי הצדיקים, מן הצבועים והזייפנים.

וייקח קורח וגו' (ט"ז, א')

מחלוקת דומה לשני אנשים שאחוזים בחבל ומושכים כל אחד לצידו. ברגע שהאחד עוזב, השני נופל... ראוי לעזוב את המחלוקת מהר, טרם יעזוב השני והנפילה תהיה בלתי נמנעת...

"ויקהל עליהם קרח" (ט"ז י"ט)

"ויקהל עליהם קרח", פירש רש"י בשם המדרש: בדברי ליצנות.

הגמרא במסכת נדרים מספרת על בן בבל שעלה לארץ ישראל ונשא אשה. אמר לה: בשלי לי שני ירקות, בכונתו למספר מועט. הלכה ובשלה לו שניים... רתח עליה. למחר אמר: בשלי סאה! בכונתו להרבה. הלכה ובשלה סאה... אמר לה: הביאי לי שני 'בוציני', אבטיחים בארמית. הלכה והביאה לו שני נרות, כתרגום המילה בלשון ארץ ישראל. קצף ואמר: לכו שברי אותם בראש 'בבא', דלת בארמית. הלכה ורצצה אותם בראשו של 'בבא בן בוטא' הקדוש. שאל אותה: מה זה? אמרה: כך ציווני בעלי! אמר לה: אתה עשית רצון בעלך, המקום יוציא ממך שני בנים כבבא בן בוטא.

במדרש מובא מעשה נוסף באשה שהייתה פוקדת תדיר את שיעורו של רבי מאיר למורת רוחו של בעלה. אמר לה: לא תכנסי לבית עד שרקקי בפניו של רבי מאיר. התחכם רבי מאיר וקרא לה ללחוש על עינו לרפואה ובכך השכין שלום בינה לבין בעלה.

אומר הרמ"ע מפאנו: בבא בן בוטא הוא גלגולו של רבי מאיר, והאיש ואשתו משני הסיפורים הם זוג ליצנים, גלגוליהם של קורח ואשתו, המתגלגלים כליצנים בכל דור ומלעיגים על הצדיקים.

(גלגולי נשמות)

מצוות לוויה

אמרו באבות דרבי נתן (פרק ז') "ויטע אשל בבאר שבע", אש"ל ראשי תיבות: א'כילה ש'תיה ל'וויה. אברהם אבינו, עמוד החסד שעסק כל ימיו במצוות הכנסת אורחים, זכה על ידי האכילה שהעניק לאורחיו, לתקן את עוון אדם הראשון באכילתו מעץ הדעת; על ידי השתייה, את עונו של נח שנאמר בו "וישת מן היין ושיכר", ובלוויה, את עונו של אנשי סדום. שלמות מצוות מצוות אורחים, היא רק בשילוב שלשה מרכיבים אלו, כשבזוהר הקדוש מוסיף, **שבלוויה תלוי הכל**, כי אין המצווה קרויה אלא על שם גומרה. מתי נגלה הקב"ה לאברהם אבינו? דווקא כשקיים באורחיו את מצוות לוויה, כי כוח גדול יש במצווה זו.

על הפסוק "ידינו לא שפכו את הדם הזה" שאומרים הזקנים במת מצווה, כתב רש"י: וכי עלתה על לב שזקני בית דין שופכי דמים הם? אלא לא ראינוהו ופטרנוהו בלא מזונות ובלא לוויה! מילא מזונות, אך מה מקומה של לוויה כאן? רק שאם היה האורח הזה זוכה ללוויה, אפשר שלא היה מת. כי הלוויה נותנת לאורח כוח גדול להשביט אויב ומתנקם.

וכבר כתב הרמב"ם: שכן הלוויה, מרובה מן הכל והוא החוק שחקקו אברהם אבינו ודרך החסד שנהג בה, מאכיל עוברי דרכים ומשקה אותן ומלווה אותן, וגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכניה וכו', ולוויה יותר מהכנסתן! אמרו חכמים: כל שאינו מלווה כאילו שופך דמים!

ודע שכתב החיד"א בחומת אנך: "הלך עמם לשלחם", שנאמר באברהם אבינו, בגימטריא: תרי"ג! כי שקולה מצוות לוויה כנגד כל המצוות. גם: "לשלחם" ראשי תיבות: 'לוויה ש'עושינו ל'אורח ח'כם מ'יל.

בדיני המצווה, כתב הרמב"ם: כופין ללוויה כדרך שכופין לצדקה ובית דין היו מתקנין שלוחין ללוות אדם העובר ממקום למקום, ואם נתעצלו בדבר זה מעלה עליהם כאילו שפכו דמים. אפילו המלווה את חברו ארבע אמות, יש לו שכר הרבה. וכמה שיעור לוויה שחייב אדם בה? הרב לתלמיד עד עיבורה של עיר, והאיש לחברו עד תחום שבת, והתלמיד לרב עד פרסה, ואם היה רבו מובהק עד שלש פרסאות.

בזמן הזה אין נוהגים בכל שיעורי הלוויה האמורים מכמה סיבות: א. אין מקפידים כל כך על כבודם. אין הולכין ברגל אלא נוסעים בקרון ואנשים אינם נוסעים לבדם. ג. עיקר הלוויה להורות לאדם את הדרך ילך בה, ובזמננו כל הדרכים מצוינות. למרות זאת, הזהירות בספרי הפוסקים, כי מצוות לוויה לא בטלה, וחייב ללוות לכל הפחות ארבע אמות או עד השער. ולא יזלזל בזה חלילה, כי המלווה את חברו ד' אמות, אינו ניזוק.

רק לא את המושכות

אחד הצדיקים החזיק במגירת שולחנות שקיק אבני חצץ. עם הסיוע שהעניק לכל יהודי, הגיש גם אבן חצץ. אמר: כשתבקש לגמול לי באבנים, זרוק אבנים קטנות...

אנשים רבים, בוחרים להתמודד עם תחושת המחויבות שחשים כלפי מיטיבם, בהתנכלות... יהודי עשיר ורחום לב התנהל בעגלתו במעלה הדרך. פתאום הבחין בפסח השרוע בצד באין יכולת להתקדם. נכמרו עליו רחמיו והעלה על עגלתו. כדי שיחוש הפיסח בשיא הנוחות, הותיר בשלב מסוים את העגלה על סוסיה בידי הפסח וירד לצעוד רגלית. כשהגיעו לעיר ביקש מן הפיסח להחזיר לידי את המושכות, אך זה השיב בזעקת שבר: גזלן!!! איך תעז לחמוס סוס ועגלה מאיש מסכן?!... סקרנים צצו מכל עבר וגררו את העשיה לבית הדין. הדיינים שאלו: מי החזיק במושכות? הפיסח! ענו כולם. נו, מי שהחזיק במושכות, נראה שהעגלה שלו... כך פסקו.

תרצה לגמול חסד, בבקשה. אך זכור כי אחר הטובה מגיעה כפיות הטובה, לכן לא כדאי אף פעם להניח את המושכות...

לאורם נלך

הגאון רבי יהודה אסאד זי"ע – כ"ג סיון תרכ"ו

לאלתר. כמובן שהרופא הצבאי שילחו לנפשו ואז שבה בטנו לבריאותה. בשנת תר"ח הוביל כומר רשע מסע פרעות כנגד יהודי האזור, וערב פסח שמע רבי יהודה כי צעדי הפורעים קרבים. הוא הורה לבני הקהילה להתארגן לעריכת 'סדר' בצוותא בבית הכנסת, ובמקביל העמיד תלמידים במבואות העיר להתריע מפני הבאות. בעיצומו של ה'סדר' סיפרו התלמידים בהלה על הופיע הפורעים. רבי יהודה התעטף בטליתו, יצא אל מחוץ לעיר וקידם את הרוצחים בתקיעת שופר. אותו רגע נפלה עליהם חיתת אלוקים והם פרצו במנוסת חרב, נרמסים לרגלי סוסיהם והורגים זה בזה. הכומר הרשע אמר: ראיתי לפני איש גבוה מהארץ עד לשמים!

גם ביומו האחרון עלי אדמות מסר שיעור עמוק בפני תלמידיו, ושעתיים אחר חצות הלילה, נשמת הקולמוס פתע מידו והוא קרא: עד כאן תחום שבת! בני ביתו הבחינו בהרעה רפואית ובקשו להזעיק רופא. אך הוא שחק. חבל. הגיע קיצי. בפטירתו נכחו תלמידיו הגאונים הקדושים ומנוחתו כבוד בטהרה.

רבי יהודה נולד בשנת תקנ"ז לאביו הצדיק רבי ישראל מגזע היחס, שלמרות גדלותו בחר לשמש כחיט פשוט והתנהג בתום ויושר מופלגים. בצוואתו הורה לבנות את ארון קבורתו משולחן עבודתו כדי שיעיד על יושרו.

בהיותו בן עשר, הוכנס לישיבתו של הגאון רבי פאלק ביכלער אב"ד סודיעץ, משם המשיך לישיבה בטהרדלי שהוקמה במיוחד עבור עילויים, ובהמשך חסה בצל הגאון רבי מרדכי באנעט רבה של ניקלשבורג, שפרס עליו חסותו וקירבו כבן. רבי מרדכי מינהו למגיד שיעור בישיבתו, וברבות הזמן אף הכניסו בשבילי תורת הח"ן.

אחר נישואיו נקרא לכהן ברבנות בכמה מקהילות ישראל החשובות ושמך יצא כאיש אלוקים קדוש ודין הדן דין אמת לאמיתה. הוא התפרסם גם בזכות הישועות שהמציא למשחרי פניו, בתפילות, בקמעות או בשאר סגולות. בחור שנקרא להתגייס לצבא, הושקה על ידו בכוס הדמעות שמילא כל לילה בתיקון חצות, וכרסו של הבחור תפחה

היזהרו בגחלתן

פרשת קרח והמחלוקת שבה, מביאה אותנו לסיפור מרטיט שארע בימי הצדיק המופלא, הסבא קדישא מראדושיץ. רק כדי להבין מי היה הסבא: פעם אמר הרבי מלובלין 'תורה' על שולחנו, ולפתע נשפכו אל ההיכל צלילי תפילה נרגשים. הכול הסבו את ראשם וראו הסבא מראדושיץ, מגדולי התלמידים, ניצב על יד החלון ואומר תהילים... נענה הרבי מלובלין: אי... הייתי מחליף את כל ה'תורה' שלי עם התהילים של רבי ישכר בער...

קודש קודשים היה רבי ישכר בער. גם למדן מופלא. אבל כדרכם של החסידים, הצניע את הלמדנות במעטה של פשטות. שנה אחת שרר מחסור באתרוגים לקראת סוכות. היו אתרוגים, אבל לא כאלו שצדיקים אהבו לברך עליהם. רבי ישכר בער רצה אתרוג ישר, נקי, עם פיטם. והחסידים חיפשו בכל מקום, הרחיקו נדוד עד מחוזות ועיירות רחוקים, אבל אתרוג לא נמצא.

לפתע פשטה הרינה ברדאושיץ: לייבוש הסוחר, מחזיק באתרוג משופרא דשופרא! עין לא ראתה. בשנים כתיקונם הוא נחשב 'חידוש', לא כל שכן בשנה כזו... היה ברור כי האתרוג לא יימכר לאיש פשוט, רק לצדיק מפורסם. ואכן, הסוחר נכנס בדין ודברים עם שליחו של רבי ישכר בער ואף ניאות למכור לו את האתרוג. החסיד רץ משולהב לספר לרבו על התגלית, ובינתיים החל הסוחר לארוז את האתרוג על מנת להכניסו לרבי...

אניצי פשתן זהובים נמשו מאי שם ולפפו את האתרוג ברוב אהבה. הסוחר עטה את מעילו, חבש את מגבעתו, ופתח את הדלת לצאת... כשעגלה מאובקת עצרה על פתח ביתו בצניפת סוסים. מן העגלה זינקו בבהילות שני חסידים שהציגו עצמם כשליחיו של השרף ממוגלניצא המעוניין לרכוש את האתרוג...

אוי! הוא כבר הבטיח לרבי ישכר בער... הסבא יושב בחדרו וממתין לאתרוג. רגע! רגע! אמר הסוחר לשליחים, אני מוכרח להתיישב בדעתי. פשט את כובעו ומעילו והחל הוגה בכבוד ראש. כן, סוחר האתרוגים החל להפך בדעתו מי משני הצדיקים ראוי יותר לקבל את האתרוג שלו... היה לו

מצח רם שלא היה גדוש בדברי תורה והוא נחרש תלמים תלמים... הסבא מראדושיץ או השרף ממוגלניצא? מה???

תוך כדי חשיבה מאומצת, הוא נזכר שפעם למד בישיבה ובשמחה לא מוסתרת שלף את למדנותו החבויה. הוא צקצק בלשונו רגעים מספר ואחר נענה בקול רווי חשיבות: אממ... נראה כי אמכור את האתרוג לשרף ממוגלניצא... מה יש? הרבי מראדושיץ אמנם צדיק גדול, אך ל'שרף' יש מעלה נוספת. הוא גם 'למדן'... 'למדן' זה כבר משהו אחר...

חסידי מוגלניצא טסו להם לדרכם עם האתרוג והעיר ראדושיץ נבוכה. הרבי מקשיב לסברתו המלומדת של הסוחר הנמסרת מפי השליח העגום, ומחריש... מחריש... מעשה באתרוג...

עיניו של הסוחר שהתכווצו לפני שעה לא ארוכה בתנועה למדנית, התעגלו לפתע בתימהון עז. הלשון שצקצקה בחשיבות, השתרבבה החוצה וזעקת שבר בקעה מן הלוע הפעור. במרכז מצחה של בתו, צץ לו אתרוג... לא פחות. אתרוג של ממש.

רופאים מומחים מכל הסביבה הוזעקו לבית הסוחר, ואחר שאכלו את מיטב כספו, רק הצטרפו אליו בצפייה המבועתת במחזה... דבר כזה לא נראה ולא נשמע. "חבל, ר' לייבוש", אמרו לו. "זו היא מחלה חשוכת מרפא"...

ופתאום: אתרוג!.. נו, בוודאי. הרגליים שהיו צריכות לרוץ אל רבי ישכר בער עם האתרוג, טסו עכשיו עם אתרוג אחר... אתרוג במצח של הבת. רבי הושיעה נא! פרץ בבכי על השולחן, מחווה על בתו הניצבת מבוישת בפאתי החדר.

רבי ישכר בער חיין. שלא תעלה על דעתך, ר' לייבוש, שהקפדתי עליך לרגע. רק אתה זלזלת בכוח התורה שלי... הרהבת עוז להכריע כי ה'שרף' למדן גדול ממני. הידעת כי רבי ישעיה מפשעדבארז, מי שהרבי מלובלין כינה אותו 'ארון הספרים שלי', היה בא להתייעץ עמי בשאלות סבוכות בהלכה... איך העזת לפגוע בתורה, לא בי, בתורה שלי?!

כעת בא וארפא את בתך, ואתה תבטיח כי לעולם לא תתחב עוד את ראשך בין צדיקים... הרבי לקח מעט שמן וסך את המכה, ולעיניהם הנדהמות של הנוכחים, נבקע האתרוג ופרח ממצח הנערה כלא היה.

שבע ארצות - ג'

בזוהר הקדוש פרשת בראשית, הולך ומונה את נדודי אדם הראשון בין שבעת הארצות: כשגורש אדם מגן עדן, הזדמן ל'ארץ', מקום חשון מאוד שאינו משמש לכלום. אדם הראשון נחרד מהעלטה והיה רואה את להט החרב המתהפכת שמשוטטת באותה 'ארץ'. אחר כך הרהר בתשובה והקב"ה הגביהו למקום שנקרא 'אדמה', שם קיימת תאורה קלושה וגם דיוקנאות של כוכבים ומזלות. ב'אדמה' משוטטות בריות קדומות שהן עצבות תמיד ואינן יודעות שמחה. מפעם לפעם הן מגיחות לעולם שלנו בדמות מזיקים ואחר שבות ל'אדמה', נושאות תפילה ועוסקות בישוב המקום. זורעות זרעים ואוכלות. ב'אדמה' אין חטים וגם לא אחד משבעת המינים. במקום הזה נולדו לו לאדם הראשון קין והבל.

כיוון שחטא קין, גורש חזרה אל 'ארץ' ופחד מאוד מלהט החרב המתהפכת, עד שאמר "והיה כל מוצאי ירגני". מרוב פחד הרהר בתשובה והקב"ה העלה אותו ל'ארקא', שם כבר מגיע אור השמש והקרקע מסוגלת גם לנטיעת אילנות, למעט שבעת המינים. כל דיירי

'ארקא' - הם בניו של קין שהוליד במקום - הינם בעלי שני קדקודים. הסיבה לכך, כי בקין נדבקה מזוהמת הנחש, ובקרב הנחשים זנים שונים בעלי מספר ראשים. שלא כתושבי 'אדמה' - צאצאי אדם הראשון - שכולם גבוהים, ילדי קין, חציים גבוהים וחציים ננסיים. למרות שהם מולידים ומתים כבני אדם, אין להם שכל כבני אדם.

בינתיים, הוליד אדם הראשון את שת ב'אדמה' ומשם דילג ארבע מדרגות מעל קין: 'גיא', 'נשיה' 'ציה' 'תבל'. הוא עצר בתבל, שהיא הארץ שלנו וכוללת את שמות כל הארצות. מה יש בעולמות שדילג עליהם? 'גיא' היא ארץ רחבת ידיים, בה שוכן הגיהינום. דייריה הקבועים של 'גיא' הם בני דור ההפלגה. 'גיא' משופעת במחצבים יקרים, כמו: כסף, זהב ואדרכמונים. יש בה הרבה מהעושר והכבוד המדומים. לפעמים מצליח אדם מ'תבל' לחדור ל'גיא' ותושבי המקום מרעיפים עליו מאוצרותיהם. הוא מבקש לשוב עם שללו ל'תבל', אך נענש וגולה ל'נשיה' מלשון שכחה, שם שוכח מה הביאו לו ושבי 'גיא' וגם לאיזו ארץ הוא שייך, עד שחוזר ל'גיא' ומשתקע שם... 'גיא' נקראת גם 'גיא בן הינום', ורצועה שיוצאת ממנה מגיעה עד גיא בן הינום שבירושלים והיא פתחו של גיהינום.